

Stap voor stap vooruit in de polder

Hun oude bedrijf in Nieuwegein verruilden Mark en Annemieke Scholman net na de eeuwwisseling voor een nieuw bedrijf in Dronten. De melkstal werd een melkrobot en blijvend grasland werd tijdelijk grasland. Wat niet veranderde is dat ze – intussen samen met dochter Daphne – continu blijven zoeken naar verbeterpunten. ‘Een bedrijf is zo sterk als de zwakste schakel.’

TEKST INGE VAN DRIE

De route van Dronten naar Nieuwegein kent Mark Scholman (56) op zijn duimpje. Meerdere keren per maand rijdt de melkveehouder vanuit Dronten naar Nieuwegein en vice versa. Op de heenweg neemt hij soms drachtige pinken mee, op de terugweg vaarzen die op het punt van kalven staan.

Bijna 23 jaar wonen en werken Mark en zijn vrouw Annemieke (55) Scholman nu in Flevoland. Hun oude bedrijf in Nieuwegein, net onder de A12, moest wijken voor woningbouw. ‘Maar we hebben de grond er nog steeds in gebruik en fokken er nog zo’n 25 drachtige pinken op’,

zo verklaart Mark Scholman zijn ritjes naar Nieuwegein. Met 58 koeien kwamen ze in 2001 naar de polder. Op een voormalig akkerbouwbedrijf aan de doorgaande weg van Elburg naar Dronten bouwden ze een nieuwe ligboxenstal met een melkrobot. ‘We waren destijds het honderdste Campina-bedrijf met een melkrobot’, herinnert Scholman zich. In 2007 volgde een tweede melkrobot en in 2016 werd de stal aan de voorkant uitgebreid en maakten de oude robots plaats voor twee nieuwe Lely A4-melkrobots. In totaal telt de veestapel nu 140 melk- en kalfkoeien. Ook de volgende generatie is inmiddels actief in het be-

drijf. Dochter Daphne (26) zit sinds tweeënhalp jaar in maatschap met haar ouders. Net als moeder Annemieke werkt ze ook parttime buiten het bedrijf.

Weidegang verleden tijd

Het melken met een robot was niet het enige wat veranderde in de bedrijfsvoering na de verhuizing. Weidegang was, behalve voor de drachtige pinken in Nieuwegein, vanaf dat moment verleden tijd. 'Weiden is op dit bedrijf best lastig', geeft Mark Scholman aan. 'We hebben een jonge grasmat en de jonge zeeklei is trapgevoelig. Ook is de indeling van het erf voor weidegang niet gunstig', zo somt hij een aantal argumenten op. Ook speelt mee dat de robots al behoorlijk vol zitten en er in plaats van gras ook wel eens aardappels of uien achter de stal staan.

'Het verschil in melkprijs tussen wel en niet weiden is nu 1,35 euro per kilogram melk. Dat vinden we eigenlijk niet hoog genoeg voor alle inspanningen die we voor weidegang zouden moeten doen', geeft Mark aan.

Toch sluiten de melkveehouders niet uit dat ze in de toekomst wel overstappen op weidegang. 'Weidegang is niet alleen een mooi visitekaartje voor de burger, maar ik vind weidende koeien ook gewoon een mooi gezicht', geeft beoogd bedrijfsopvolgster Daphne aan. 'Weidegang voor de droge koeien is nog wel iets wat we serieus overwegen. Maar dan zou het meer een uitloop worden dan weidegang, ook vanwege het hoge kaligehalte in het gras.'

Weidegang of niet, de melkveehouders zorgen er wel voor dat het de koeien in de stal aan niets ontbreekt. In het dak van de stal is geïsoleerd, er hangen ventilatoren in de stal, er kwamen extra lichtplaten in het dak, een mestrobot schuift de emissiearme roosters schoon en de boxen in het oude deel van de stal werden recent vernieuwd en ruimer gezet. 'De koeien hebben nu veel kopruimte en kunnen gemakkelijker opstaan.'

Ook telt het nieuwere deel van de ligboxenstal niet vier, maar drie rijen ligboxen om achter het voerhek extra ruimte te voorzien voor de koeien. 'Vernevelaars op de ventilatoren zou nu nog een optie zijn om het koecomfort in de stal te verbeteren', denkt Scholman alweer een stap vooruit. 'Een bedrijf is zo sterk als de zwakste schakel. We proberen continu de bedrijfsvoering aan te scherpen.'

Het rantsoen proberen vader en dochter Scholman zo stabiel mogelijk te houden. 'Het lukt ons om het ureum constant onder de 20 te houden', geeft Daphne aan. Dat lukt onder meer dankzij de lasagnekuilen van gras; de veehouders kuilen de verschillende grassnedes over elkaar heen. Voor het voerhek ligt jaarrond een gemengd rantsoen van gras en maïs aangevuld met tarwegistconcentraat, graszaadhooi, een meelmengsel en 7 tot 8 kg afgekeurde wortels per koe per dag, die van de buurman afkomstig zijn. Een aanschuifrobot schuift het voer op gezette tijden aan. 'Dat is voor de koeien een moment om weer in beweging te komen en naar het voerhek te gaan. Het houdt de voeropname hoog', geeft Daphne aan.

Op gehalten fokken

Met een rollend jaargemiddelde van 10.832 kg melk met 4,37% vet en 3,62% eiwit ligt de melkproductie op een hoog niveau. 'We zijn in de loop der jaren meer op gehalten gaan fokken. Liters geven ze met een robot toch wel. In het begin lukte het ons nooit om boven het fabrieksgemiddelde uit te komen voor eiwit, maar inmiddels slagen we daar wel in', vertelt Mark Scholman. Behalve op gehalten

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren :	Annemieke, Mark en Daphne Scholman
aantal melk- en kalfkoeien :	140
aantal stuks jongvee :	85
rollend jaargemiddelde :	10.832 kg melk, 4,37% vet en 3,62% eiwit
grond in gebruik :	22 ha gras in Nieuwegein, 58 ha in Dronten, waarvan 15 ha verhuurd voor bollenland en aardappels en 7 ha uien geruid voor maïs

ten letten de veehouders ook goed op uiers en benen, terwijl ze ook achterspeenplaatsing, melksnelheid en uiergezondheid niet uit het oog verliezen. 'Vroeger moest je nog wel eens op uiergezondheid toegeven als je stieren met een goede melksnelheid gebruikte. Maar tegenwoordig zijn er genoeg stieren die op beide kenmerken goed scoren', vertelt Mark, die vooral genoomstieren inzet. Als deelnemer aan CRV Elite zetten ze sinds een jaar of drie ook zo'n twintig embryo's per jaar in uit het fokprogramma van CRV. 'De eerste is net ingeschreven met 87 punten', vertelt Daphne trots. Al stuitte vader en dochter inmiddels wel op een probleem, geeft Daphne aan. 'We hebben te veel jongvee. We zouden eigenlijk meer koeien moeten selecteren om met witblauw te insemineren.'

In de jongveeststal wijst Daphne op een bloemetje buiten het perk: een kalf met vijftig procent jerseybloed. Zij stamt uit Scripula, een van de favoriete koeien op het bedrijf die afgelopen jaar op zeventienjarige leeftijd het

Op een voormalig akkerbouwbedrijf verrees in 2001 een ligboxenstal, die in 2016 aan de voorkant werd uitgebreid

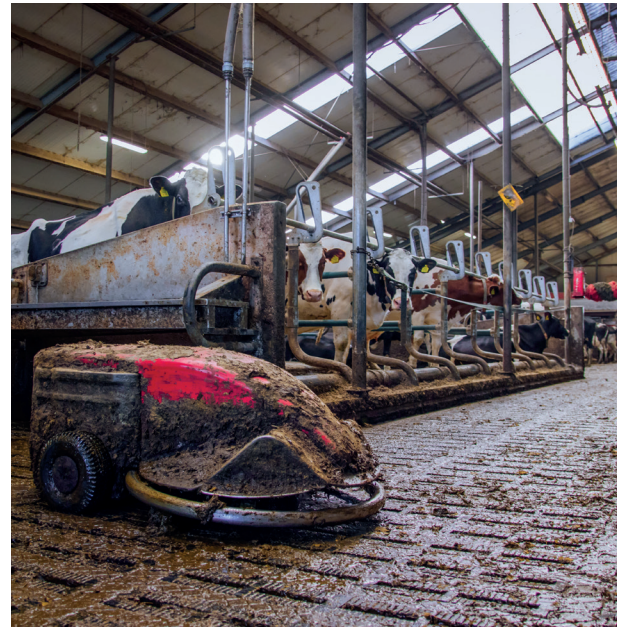

De boxen in het oude deel van de stal werden recent vernieuwd en ruimer gezet

veld moest ruimen. De levensproductie van de Linfielddochter kwam uiteindelijk uit op ruim 164.000 kg melk met 3,76% vet en 3,27% eiwit. ‘Als vaars dachten we: wat een rotkrenge’, zegt Mark met een knipoog. ‘Maar dankzij die pit is ze wel zo oud geworden. We hebben haar de laatste keer drachtig gemaakt van een jerseystier, zodat ze gemakkelijk zou kalven. Toen het een vaarskalfje was, wilden we dat niet zomaar wegdoen.’

Zeven snedes gras

Werken de melkveehouders in Nieuwegein met blijvend grasland, in de polder wordt het grasland niet ouder dan drie jaar. Van de 58 hectare in de polder wordt zeven hectare verhuurd voor bollenland en zeven hectare voor aardappelen. Daarnaast ruilen ze zeven hectare uien voor maisteelt. Afgelopen jaar haalden ze zeven snedes gras binnen. Ook de eerste snede gras uit Nieuwegein gaat op transport naar Dronten. ‘We maaien om de vier weken’, legt Daphne uit. ‘Het maaien en inkuilen besteden we uit, maar het schudden en harken doen we zelf net als kunstmest strooien en het land klaarmaken en inzaaien.’ Voor het inzaaien van de graspercelen koos de familie Scholman tot nu toe voor tetramengsels, maar ze denken erover nu ook klaver toe te gaan voegen. ‘Zo kunnen we wat kunstmest besparen, al wordt de mestafvoer er niet minder van. Afgelopen jaar hebben we zo’n 1000 kuub moeten afvoeren’, geeft Mark Scholman aan. Om meer eiwit van eigen land te halen, zou stalvoeren ook nog een optie zijn. Maar voorlopig ziet de familie Scholman ervan af. ‘Het kost dagelijks arbeid en we zouden dure mechanisatie aan moeten schaffen. En met veel regen, zoals afgelopen jaar, bestaat de kans dat we tussendoor moeten stoppen.’ Het verbouwen van luzerne speelt nog wel in het achterhoofd van vader en dochter. ‘Vorig jaar ben ik in Amerika geweest waar ze volop luzerne verbouwen’, vertelt Mark. ‘Bovendien staat daar als derde gewas naast gras en mais vanuit het GLB nog een leuke vergoeding tegenover. Als derogatie verdwijnt, zou dat voor ons nog wel een optie zijn.’ Hoop op het wensenlijstje van de ondernemers staat ook een nieuwe jongveestal. ‘Toen we in 2001 begonnen op

Een mestrobot schuift de emissiearme roosters schoon

deze locatie, hebben we de schuur waarin de uien bewaard werden, omgebouwd tot een jongveestal. Naast die schuur hebben we buiten nog drie hokken met vijf eenlingboxen voor de jongste kalveren’, legt Mark Scholman uit. ‘Maar soms moeten we kalveren te snel doorschuiven naar een volgende groep en komen we ruimte tekort.’

Stiertjes vier weken aanhouden

Afgelopen jaar hadden de melkveehouders ook extra ruimte voor jongvee nodig omdat ze meededen aan een proef om de stierkalveren vier weken op het bedrijf te houden. ‘In Duitsland is dat al standaard en wie weet, wordt dat hier ook ingevoerd’, legt Annemieke uit, die verantwoordelijk is voor de jongveeopfok. De kalveren kregen dezelfde melkpoeder en muesli-brok als bij de kalvermester en wekelijks kwam de dierenarts langs. ‘Het went, maar het is wel lang. En de huisvesting is een probleem. Maar mocht het ook in Nederland ingevoerd worden, dan hebben we in ieder geval al wat ervaring.’ |

Extra foto's online

Quinten van Ooijen maakte nog meer foto's van het bedrijf van de familie Scholman. Bekijk ze op de website van Veeteelt.

[Fotoserie op veeteelt.nl](https://www.veeteelt.nl)